

moment van verkoop of beëindiging van de huur, het voorschot voor gas, water en licht aan.

Bij een eigen huis vormt de (aflossing en) rente van de hypotheek een grote maandelijks terugkerende uitgave. Is er bij het afsluiten van de hypotheek een overlijdensrisicoverzekering afgesloten? Dan worden ook de (aflossing en) rente van de hypotheek, of een deel daarvan stopgezet. Is er geen overlijdensrisicoverzekering afgesloten, dan gaat de schuld uit de hypotheek over op de erfgenamen, die dan ook de (aflossing en) rente moeten overnemen. Bij verkoop van de woning wordt de hypotheek dan pas afgelost.

6. Regelen van zorg

Als er na het overlijden van een ouder iemand een partner achterblijft, heeft die misschien extra zorg nodig, zoals bijvoorbeeld thuiszorg of opname in een verzorgingshuis, verpleeghuis, bijna-thuis-huis of hospice. Per 1 januari 2015 vallen alleen de verpleeg- en verzorgingshuizen onder de AWBZ van de overheid. Andere AWBZ - taken worden door de Wmo van de gemeente (huishoudelijke hulp, dagbesteding en andere ondersteuning) of de zorgverzekeraar (Wijkverpleging en persoonlijke verzorging) georganiseerd.

Ook kan het zijn dat er voor minderjarige kinderen zorg geregeld moet worden. Tijdens het huwelijk hebben ouders samen het ouderlijk gezag over hun

minderjarige kinderen. Bij overlijden van één van de ouders heeft de achtergebleven ouder dit ouderlijk gezag alleen. Bij het overlijden van beide ouders of van de achtergebleven ouder is het kind wees geworden. Als kinderen minderjarig zijn, dus jonger dan 18 jaar, dan hebben ze een voogd nodig. Dat is iemand die niet de natuurlijke vader of moeder is, maar wel, net als de ouders, verantwoordelijkheid draagt voor de opvoeding en het levensonderhoud van het kind. Voogdij kan bij testament geregeld zijn. Is dat niet het geval, dan wijst de kantonrechter een voogd aan. De kantonrechter houdt daarbij rekening met de wensen van de familie en de kinderen.

Een speciale situatie ontstaat wanneer een gescheiden ouder die de kinderen opvoedt, komt te overlijden. In principe is de ex-partner dan verantwoordelijk voor de kinderen. Of nog een andere situatie: als de overleden ouder verantwoordelijk was voor de kinderen en intussen hertrouwd was. De overgebleven partner, de stiefmoeder of -vader, met wie de overledene hertrouwd was, kan bij de kantonrechter voogdij aanvragen voor de stiefkinderen. Maar het is ook mogelijk dat de ex-partner de kinderen opeist.

Als een minderjarig kind wees wordt, erft dit kind de nalatenschap van de overleden ouder, maar mag het daar (nog) niet over beschikken. Dat doet de voogd. Die aanvaardt de nalatenschap beneficiair. Dat wil zeggen dat men na deze beneficiaire

aanvaarding niet aansprakelijk kan worden gesteld voor schulden van de nalatenschap die niet uit bezittingen van de nalatenschap kunnen worden betaald.

Zorgen om Joy

Ik maak mij zorgen om Joy, die zo jong haar vader heeft verloren bij een ongeval. Ze is pas 8 jaar. Gisteren stond zij in haar pyjama in de deuropening. Ze had mij net welterusten gewenst en was onderweg naar boven, maar bleef aarzelend staan. Ik keek haar aan en vroeg: 'Is er iets, Joy? Ben je verdrietig?' Ik ben haar stiefmoeder en wil haar graag bij mij houden. 'Blijf jij wel voor mij zorgen?', vroeg ze. Ik moest slikken. 'Ja, lieve meid. Ik ben heel goed aan het kijken hoe ik voogdij over jou kan krijgen, ik doe daar ontzettend mijn best voor.' Joy was nog niet gerustgesteld. Ik zuchtte, want ik wist: de rechter moet de voogdij dan wel aan mij toewijzen. En Joy's moeder kan dat verhinderen.
- Tamara Verduin (37)

7. Regelen van de nalatenschap

De overledene heeft tijdens zijn leven bezittingen en schulden opgebouwd. De bezittingen bestaan uit geld op de bankrekeningen, de waarde van opgebouwde rechten van verzekeringspolissen en de waarde van de nog niet verkochte roerende en onroerende zaken. De schulden bestaan uit nog te betalen rekeningen, belastingschulden en niet afgeloste leningen of hypotheek.

Voor de nog niet verkochte roerende en onroerende zaken is het belangrijk om de 'objectieve waarde' te bepalen. Een taxateur kan daarbij helpen, maar u kunt ook zelf de waarde inschatten. Denk er wel aan dat de fiscus kritisch meekijkt of de waarde klopt bij wat de markt ervoor over heeft.

Binnen acht maanden moet aangifte worden gedaan voor de erfbelasting. De erfbelasting wordt berekend over de erfenis, maar er geldt nog een vrijstelling. De hoogte van de vrijstelling is afhankelijk van de familielatie met de overledene.

Dan moet worden bepaald wat er met de boedel gebeurt. Voor de verdeling van de bezittingen is het natuurlijk het gemakkelijkste als u alles verkoopt en in geld omzet. Vervolgens worden de schulden ervan afgetrokken en kan de erfenis worden verdeeld. Maar dat is niet in alle situaties handig. Legaten en spullen met een gevoelswaarde kunnen redenen zijn om niet tot verkoop over te gaan. De executeur of gevolmachtigde overlegt met de erfgenamen welke (on)roerende zaken ze graag willen hebben. Wat dan nog overblijft, kan worden verkocht.

Wanneer de schulden zijn afgelost, kan de executeur of gevolmachtigde een eindafrekening opmaken. Die eindafrekening wordt 'akte van verdeling' genoemd. Zo kan iedere erfgenaam zien waar hij recht op heeft. Nu kan de nalatenschap worden verdeeld en aan de erfgenamen worden uitgekeerd.